

KOERIER

Thema: In verbinding vanuit dialoog

Vier generaties op één school

Dag van de Pedagogisch Professional

Ontwikkelgroepen Basisvaardigheden

Jaargang 30 • nummer 1 • oktober 2025

RVK

In verbinding vanuit dialoog

In deze Koerier staat één van de vier pijlers uit ons Strategisch Verhaal 2024-2028 centraal: In verbinding vanuit dialoog.

Bij het opstellen van het Strategisch Verhaal hebben we heel bewust gekozen voor het woord dialoog. Een gesprek kan heel alledaags zijn; twee mensen wisselen informatie uit, kletsen even of regelen iets praktisch. Met dialoog doelen we op het gesprek dat verder gaat; een contact tussen mensen waarin het niet draait om het praten of de platte boodschap, maar waarin het vooral gaat om oprechte nieuwsgierigheid en interesse in de ideeën van de ander, met als doel samen tot nieuwe inzichten, wederzijds begrip of een beter plan te komen.

Een dialoog is wel vaak minder makkelijk, vraagt meer geduld, tijd en aandacht. Iets dat soms lastig op te brengen is in alle drukte van de dag. Het schiet er zomaar bij in. En dus is het belangrijk dat we bewust ruimte maken voor elkaar, voor het goede gesprek en de onderlinge verbinding, zeker nu in onze samenleving polarisatie en individualisering toenemen. We hopen dat we op onze scholen, als wezenlijk onderdeel van ons onderwijs, de rust, ruimte en het voorbeeld kunnen blijven bieden aan kinderen, ouders en elkaar om in verbinding te zijn vanuit dialoog.

In deze Koerier lees je hoe generaties collega's met elkaar in gesprek gaan en wat we kunnen leren van pensionado's die zich nog altijd verbonden voelen aan de RVKO. En ook de verhalen over bijvoorbeeld de ontwikkelgroepen en de starters-bijeenkomsten maken de kracht van de dialoog heel zichtbaar.

We wensen je veel leesplezier en natuurlijk ook een heel fijn schooljaar!

Jakolien Kraeima
Ton Groot Zwaaftink (vz)
College van Bestuur

Luistertip: Als huiswerk ter voorbereiding op de studiereis van een aantal van onze collega's naar Suriname is een prachtige podcast opgegeven: 'De plantage van onze voorouders'. In deze serie onderzoekt Maartje van Duin de sporen van het slavernijverleden in haar eigen familiegeschiedenis. Zij zoekt daarvoor contact met Peggy Bouva, een nazaat van de tot slaaf gemaakten van de plantage van Maartjes familie. Vanuit dialoog ontstaat tussen hen een bijzondere verbinding waarin zij het verhaal van de plantage van hun voorouders samen reconstrueren.

Inhoud

Vier generaties

Vier Kleine Prins-collega's over generatieverschillen én -overeenkomsten. Waarin verschilt de 'jonge' leerkracht van de 'oudere'? Wat leerde je vroeger op de pabo en wat nu? Is er verschil tussen het gedrag van leerlingen en ouders toen en nu?

4

Betrokken oud-werknemers

Door contact te leggen en met elkaar in gesprek te blijven, maken mensen echte en waardevolle verbindingen: In verbinding vanuit dialoog'. Een mooi en praktisch voorbeeld vormen de vele collega's die ook na hun vertrek bij de RVKO verbonden blijven met onze organisatie.

12

Urban-bustour

Op 22 september namen alle derdejaars voltijd-studenten en compacte tweedejaarsstudenten van de TMH deel aan de Urban-bustour, als onderdeel van het project Superdiversiteit. Doel: kennismaken met reguliere superdiverse scholen, SBO-scholen en scholen met een ander onderwijsconcept.

18

Generaties in gesprek	4
De hobby van Mariëlle Dekker	8
SKPR-nieuws	10
Actieve pensionado's	12
Voor jou gelezen	17
Urban-bustour	18
Hoe was je dag?	20
Column Gerard Wagemakers	22
Column Identiteit	23
Ontwikkelgroepen Basisvaardigheden	24
Wie doet wat op het bestuursbureau?	28
Column Haitske de Visser	35
TMA nieuws	36
Personalia	38
RVKO in beeld	40

Redactieteam:
Aziem Jarmohamed, Kathelijne Lemmens,
Evelien Smeets, Miran Jakirovic, Lisanne
Blaak, Myra Zweekhorst, Nicky Houweling,
Merel van der Sluis en Philip Reedijk.

Verschillende generaties op De Kleine Prins 'Wij hebben hier heel soms last van een generatieding'

In deze nieuwe serie spreken we met leerkrachten van verschillende leeftijden over generatieverschillen én -overeenkomsten. Waarin verschilt de 'jonge' leerkracht van de 'oudere'? Wat leerde je op de pabo van 'toen' en wat leer je 'nu'? Is er verschil tussen het gedrag van de huidige leerling en die van vroeger? En hoe veranderen de ouders? Deze vragen komen aan bod op een nazomerse middag, net voor het aanbreken van de gouden weken, op daltonschool De Kleine Prins in Rotterdam-Lage Land. *Tekst: Helene de Bruin.*

Leeftijdverschillen

We zitten met vier generaties aan tafel, merken jullie de – soms flinke – leeftijdverschillen in de praktijk?

Ayse: 'Ik voel totaal geen verschil met jullie. Met mijn stagiair van 18 kan ik net zoveel lol hebben als met een leeftijdsgenoot. Mandy is even oud als mijn zoon, maar ik sta met haar op gelijke voet. Soms schrik ik van mijn leeftijd: ik ben 51, maar voel me meestal rond de 30.'

Moniek: 'Ik vind dat leeftijd hier inderdaad geen enkele rol speelt. Mandy is net afgestudeerd, maar ze draait zo lekker mee dat ik niet in de gaten heb dat zij begin 20 is. We kunnen van allerlei dingen aan elkaar vragen en natuurlijk heeft zij op bepaalde onderwerpen een andere blik of inzicht.'

Janna: 'Ik snap jullie, maar vanuit mijn functie – en misschien ook door mijn leeftijd – merk ik wel verschillen in de manier waarop mensen in het leven staan of de mate van veerkracht. Ik probeer het netjes te zeggen: er waren collega's veel jonger dan ik die allerlei eisen hadden, heel 'ik-gericht', zonder oog voor anderen. Er zijn momenten geweest waarop ik dacht: 'Op die leeftijd zou ik niet hebben durven zeggen dat ik die klas niet wil of dat ik die taak er niet bij kan hebben.' Bij de gesprekken met deze veel jongere oud-collega's merkte ik echt wel verschil in levenshouding. Aan de andere kant zie en weet ik dat we in ons team veel jonge leerkrachten en stagiairs hebben die die egocentrische houding absoluut niet hebben.'

Janna Put

Aan tafel zitten:

- Janna Put (64) adjunct-directeur en leerkracht groep 1-2
- Ayse Köse-Senyürek, (51), leerkracht groep 1-2
- Moniek Timmer (36), leerkracht groep 6-7
- Mandy Pol (21), leerkracht groep 7-8

Ayse: 'Misschien schuif je iets op een generatie, terwijl het er meer om gaat hoe iemand in het leven staat en welke bagage deze heeft meegekregen.'

Meer kennis?

Weten leerkrachten van de oudere generaties meer?

Mandy: 'Grote kans dat Janna, Moniek of Ayse al een keer hebben meegemaakt dat een ouder uit zijn dak ging of een kind wordt gepest. Voor mij is alles nieuw. Dit soort vragen stel ik daarom aan hen en niet aan een leeftijdsgenoot.'

Moniek: 'Herkenbaar, ik voelde me het eerste jaar echt zwemmen. Door naar je oudere collega's te kijken en te luisteren, kun je veel leren. Tegelijkertijd vind je zelf al werkend steeds meer een goede modus om met zaken om te gaan: met de kinderen, hun ouders, timemanagement, pedagogische inzichten...'

Ayse: 'Hoeveel levens- of werkervaring je ook hebt, je blijft altijd leren. Geen dag of geen klas is hetzelfde. Ik heb het gevoel dat ik het jonge kind inmiddels 'in de vingers' heb, maar als ik nu voor een midden- of bovenbouw ga staan, moet ik echt veel bij leren.'

Moniek: 'Ik denk wel dat hoe meer ervaring je hebt, hoe zekerder je je voelt en dat ook uitstraalt, naar kinderen en ouders. Je hebt bepaalde zaken, gedragingen en dynamieken eerder door, zodat je er ook eerder op acteert en daardoor bepaalde situaties kunt voorkomen.'

Janna: 'Maar als oude garde leer ik ook veel van jongere generaties, zeker op digitaal gebied!'

Mandy Pol

Generatieverschillen in opleiding

Jullie hebben allemaal de pabo gedaan, waar door de jaren heen bepaalde onderwerpen meer, minder of geen aandacht krijgen. Zien jullie 'generatieverschillen' in de opleiding?

Janna: 'De inzet van computers is totaal veranderd en verandert nog steeds. Ik ken niet alle fijne kneepjes van het digibord, die heb ik niet geleerd in de opleiding, omdat het er gewoonweg nog niet was. Gelukkig kunnen mijn jongere collega's én de kinderen me vaak goed helpen.'

Ayse: 'Ik merk dat ik digitaal minder vaardig en snel ben en dat heeft ongetwijfeld ook iets met mijn generatie te maken. Op mijn middelbare school kreeg ik computerkunde en leerde over onderwaterschermen. Daar heeft Mandy denk ik nog nooit van gehoord. Ik heb een heel andere digitale geschiedenis dan de jongere lichter afgestudeerden.'

Mandy: 'Ik ben opgegroeid in de digitale wereld. Op de basisschool gingen we steeds meer met computers werken en op de middelbare school is werken met de computer een onderdeel van alles. Op de pabo is er volgens mij nog steeds geen vak over hoe je digitale apparaten voor jezelf kunt gebruiken. Je leert natuurlijk wel over digitale geletterdheid, hoe kinderen zich in de virtuele wereld veilig kunnen bewegen.'

Digitalisering

Over digitalisering gesproken: zorgt de mobiele telefoon voor generatieverschillen?

Moniek: 'De grote rol van de mobiele telefoon in de sociale ontwikkeling en verhoudingen hoort bij de jongere generaties. Wij hebben soms echt gedoe in Whatsapp-groepen. Het is heel makkelijk om achter een scherm van alles te vinden.'

Mandy: 'Vroeger had je ook wel pesterijen, maar tegenwoordig is het in veel app-groepen echt niet gezellig en dat heeft zijn weerslag in de klas. Eigenlijk mogen basisschoolleerlingen niet eens op de Whatsapp. Dat mag pas na je 14e...'

Janna: 'Je zag het ook aan de reacties op de middelbare scholen toen het mobieltje daar verboden werd. Jongeren vonden het ineens gezellig in de pauze. Er was meer onderling contact, er werd meer gespeeld en met elkaar gesproken.'

Mandy: 'Ik zie dat ook bij het buitenspelen, dan gaat eigenlijk altijd alles goed, omdat de kinderen direct de dingen samen moeten oplossen of aanpakken.'

Veranderingen in leerlingen en ouders

Hebben jullie in de loop der tijd de leerlingen zien veranderen, zien jullie verschillen tussen de generaties?

Mandy: 'Ik zie de kinderen veranderen. Ik zie gedragsverschillen tussen bijvoorbeeld de kinderen aan het begin van mijn opleiding en nu.'

Janna: 'Ik merk vooral andere omgangsvormen, de kinderen van nu praten tegen een leerkracht alsof het een vriendje is. En ik krijg veel vaker een weerwoord.'

Mandy: 'Er zijn meer mondigere en soms brutalere kinderen. Ik ben begonnen in de coronaperiode, dus misschien heeft dat meegespeeld, maar ook bij mijn scoutinggroep merken we verschillen. Als ik het gedrag van de huidige generatie kinderen vergelijk met hoe ik op die leeftijd was: ik durfde echt niet tegen de leerkracht of scout-leiding in te gaan.'

Moniek: 'Het respect naar ouderen, en naar leerkrachten, verandert. Ik kijk ook naar hoe ik als kind was: ik luisterde en deed wat me gevraagd werd. Een brutaal antwoord geven aan je juf of meester kwam echt niet in je op. Ik vind dat nu wel dagelijks aanwezig. De kinderen mogen meer, van hun ouders, maar ook van ons.'

Je stipt de ouders aan, voeden ouders anders op, gedragen ze zich anders?

Janna: 'Ik doe de rondleidingen en dan merk ik dat de houding van ouders naar hun kind verandert: ouders stellen zich gelijkwaardiger op en betrekken hun kind in hun beslissing. Ik denk dat ouders vroeger vaker en meer de regie pakten.'

Moniek: 'Ouders willen meer vrienden met hun kinderen zijn. Daar lees je verschillende uitkomsten over, maar ouders zijn in de eerste plaats opvoeders die normen, waarden en respect aan hun kinderen moeten bijbrengen.'

Janna: 'Ik merk de generatieverschillen vooral bij het stellen van grenzen of het geven van een opdracht. Kinderen van nu zijn minder gewend dat 'nee' echt 'nee' is, of dat er geen onderhandeling mogelijk is over een taak of het tijdstip waarop die wordt uitgevoerd.'

Ayse: 'Ouders zijn ook veel voorzichtiger. Ze hebben bijna liever dat hun kind achter een computer zit dan in de 'boze buitenwereld', waar ongelukken op straat liggen. Terwijl achter de digitale schermen ook veel rottigheid gebeurt.'

Janna: 'Kinderen hebben het nodig om ook in die buitenwereld, op het plein hun fysieke of sociale grenzen te ontdekken.'

Ayse Köse-Senyürek

Moniek Timmer

Moniek: 'De ouders van de laatste generaties worden ook wel curling-ouders genoemd. Ik vind dat een passende term. Wat ook echt anders is, is dat als de juf of meester het kind op zijn gedrag aanspreekt, ouders er vroeger vanuit gingen dat dat standje of nablijven 'verdiend' was. Nu komen ouders vaker verhaal halen, niet altijd op een charmante manier. Dat is echt een generatieverschil.'

Janna: 'De huidige ouders zijn vaker overtuigd van het verhaal van hun kind en minder bereid om ook de andere kant aan te horen.'

Ayse: 'Laatst werd een collega afgeblaft, omdat het kind moest nablijven. Ik denk dat je vroeger als ouder niet tegen de juf of meester ging schreeuwen of dreigen. Dat is echt wel veranderd.'

Moniek: 'Dit gedrag heeft natuurlijk ook te maken met je opvoeding, maar is ook een generatieding. Over het algemeen vind ik dat we geen generatiekloven of grote generatieverschillen op deze school hebben. We hebben gewoon een heel fijn team, dat heel prettig samen kan werken, met elkaar, de kinderen en hun ouders.'

De hobby van... Mariëlle Dekker

‘Ik vind het heerlijk om te zingen’

In deze rubriek stellen wij RVKO-collega's voor met een bijzondere hobby. Dit keer is dat: Mariëlle Dekker, leerkracht groep 1 en 2, De Pionier. *Tekst: Philip Reedijk.*

‘Zingen en dansen in musicals is echt mijn passie’

Van jongs af aan is Mariëlle Dekker bezig met toneel. ‘Zingen en dansen in musicals is echt mijn passie. Als klein kind ging ik heel regelmatig naar theater, dat vond ik superleuk. Ik heb de vooropleiding gedaan voor de Frank Sanders Academie. Bij de eindselectie waren er 350 deelnemers voor 11 plekken: helaas zat ik er niet bij. Na de pabo kon ik mijn muzikale aspiraties natuurlijk ook goed gebruiken op school, zowel in de klas bij de kleuters, als bij de afscheidsmusical van groep 8. Daarnaast heb ik altijd zanglessen genomen en gaf ik zelf danslessen op een sportschool.’

Hoofdrol in Petticoat

‘Op een gegeven moment, in 2019, hoorde ik dat amateur-musicalgroep Odes mensen zocht voor de musical Petticoat. Ik heb auditie gedaan en kreeg tot mijn grote verrassing meteen de hoofdrol! Dat was even slikken, maar na maandenlang hard repeteren gingen de voorstellingen in CulturA & Zo in Nootdorp supergoed. Daarna heb ik bij hen ook een hoofdrol in The Sound of Music gedaan, Maria. Bijzonder om opeens voor 800 mensen te mogen staan in de Rijswijkse Schouwburg. Daarbij mocht ik ook werken met een grote groep kinderen van 4 tot 16 jaar: m'n onderwijservaring kwam dus goed van pas. En de dag erna sta je gewoon weer (met beide benen op de grond) voor de klas.’

‘Later volgden twee bijrollen in Hairspray en Ciske de Rat. Voor een kleinere productie zoals Petticoat of Hairspray betekent een hoofdrol drie á vier maanden lang twee avonden in de week repeteren. Voor een grote productie zoals The Sound of Music of Ciske de Rat moet je zelfs wel een jaar lang oefenen.’

Kun jij in de klas veel aandacht geven aan jouw passie?

Mariëlle: ‘In mijn beginjaren als leerkracht heb ik bij ons op school kleutermusicals gemaakt en ik help ook bij het kerstkoor of met Pasen in de kerk. In de groep zet ik zoveel mogelijk muziek en zingen in, ook in het kader van bewegend leren. Ik heb de cursus psychomotorische kindercoach gedaan, waarin je leert hoe bewegingen hersenverbindingen kunnen versterken en hoe je beweging kunt inzetten voor het leren in de klas. Dat werkt goed, en de kinderen vinden het ook nog eens superleuk!’

Musicalkoor Rotterdam

Momenteel is Mariëlle lid van Musicalkoor Rotterdam. ‘We zingen met zo'n 25 vrouwen en mannen onder leiding van een professionele musical-dirigent op hoog niveau uiteenlopend musical-repertoire. We repeteren in de Rudolf Steinerschool in Rotterdam en hebben al opgetreden op korenfestival RotjeKoor en Zingen Aan Zee. Ook hebben we regelmatig eigen optredens.’

‘Ik zing veel thuis, tijdens het koken, en in de auto. Ik vind het heerlijk om te zingen en daar m'n gevoel in te kunnen uiten. Door in de huid van een ander te kruipen, hoef je even niet jezelf te zijn, dat vind ik het leuke van musicals. Ik ben van mezelf vrij rustig en teruggetrokken, maar als personage in een musical kan ik helemaal losgaan!’

‘Beweeg je mee?’

Dag van de pedagogisch professional

De dag van én voor de pedagogisch professionals van de SKPR op 18 september stond dit jaar in het teken van ‘Beweeg je mee? Ruimte maken voor groei, spel en beweging’.

De motorische ontwikkeling van het jonge kind en het belang van beweging en spel werden van verschillende kanten belicht. Verschillende presentaties en workshops over deze thema's gaven de deelnemers de mogelijkheid om kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen met tussendoor ruimte voor uitwisseling en ontspanning!

Bewegen in ontwikkeling

Na een welkomstwoord door Ton Groot Zwaftink, voorzitter van het College van Bestuur en de opening door Team Jonge Kind, trapte Hanneke Poot de dag af met een inspiratiesessie: ‘Bewegen in ontwikkeling’. Ze nam de deelnemers mee in de wereld van de motorische ontwikkeling van het jonge kind. Daarna was het tijd voor een energizer: bucketdrum! Het was fantastisch om zo samen in beweging te komen en met elkaar het ritme te voelen en te maken!

Diverse workshops

Volledig opgepept begonnen de deelnemers aan één van de zes verschillende workshops. Tanja Riebroek van de Thomas More Hogeschool nam de deelnemers mee in haar ideeën over hoe je de ideale leeromgeving voor peuters bouwt. Janneke Hagenaar van de Hogeschool Leiden vertelde hoe peuters taal leren door beweging,

in ontmoeting en in de natuur. De derde workshop (van Andrea Heyboer en Annemarie Mulder van Onderwijszaken) ging over het creëren van ontwikkelkansen in elke ruimte: hoe lok je beweging uit in hoeken die je al hebt? Bij Mohamed Benziane van Lekker Fit! konden de deelnemers lekker bewegen. In deze actieve workshop legde Mohamed uit hoe je beweging spelenderwijs verweeft in je dagritme, zonder extra werkdruk. Ook de workshop van Lenneke Gentle van Studio Swing was actief en gericht op spelen, bewegen en dansen als belangrijk ingrediënt voor het ontwikkelen van de motoriek. Remko Appel inspireerde met zijn workshop waarin hij uitlegde hoe speelschema's (terugkerende spelpatronen) werken. Hoe kunnen deze speelschema's je inzicht geven in de manier waarop kinderen de wereld om zich heen verkennen en begrijpen én hoe pas je je speelomgeving hierop aan?

In balans

Na de lekkere lunch werden de deelnemers meegenomen in de basis van yoga, om hoofd

en lichaam opnieuw in balans te brengen. Tischa Neeve had vervolgens weer ieders aandacht tijdens haar inspiratiesessie: ‘Jij maakt het verschil’. Juist bij kinderen voor wie een stimulerende omgeving niet vanzelfsprekend is kan de pedagogisch professional het verschil maken, een belangrijke taak!

Tot slot was er een actief evaluatiespel, waarin de teams via vragen evalueerden wat goed gaat en wat beter kan op de groepen, en waar ze zich in willen ontwikkelen. Bij de borrel kon iedereen nog even met elkaar napraten!

Allemaal superbedankt!

Het was een fijne, leerzame dag waarin alle pedagogisch professionals van de verschillende locaties elkaar ontmoet hebben. SKPR en Team Jonge Kind bedanken alle professionals voor de aanwezigheid op 18 september én de inzet het afgelopen jaar. Met jullie inzet en betrokkenheid geven jullie iedere dag opnieuw betekenis aan ons werk met de kinderen. Samen maken we het verschil, en daar mogen we trots op zijn!

Herman Holleboom, Bep Coenen en Harry Beuvers

In **verbinding**
vanuit **dialogoog**

Oud-werknemers over hun betrokkenheid bij RVKO

Net zoals de andere RVKO-kernwaarden speelt ook 'verbondenheid' overal in het handelen van de organisatie een rol. Niet voor niets is één van de vier thema's van het recente Strategisch Verhaal 2024-2028 'In verbinding vanuit dialogoog'. Door contact te leggen en te houden en met elkaar in gesprek te blijven, maken mensen echte en waardevolle verbindingen. Een mooi en praktisch voorbeeld vormen de vele collega's die ook na hun vertrek bij de RVKO verbonden blijven met onze organisatie. *Tekst: Philip Reedijk.*

Harry Beuvers (82)

Officieel werkzaam bij de RVKO van 1972-2005 (en daarna tot 2025)

'Maak meer gebruik van de kennis en ervaring van oud-werknemers'

Harry Beuvers was sinds 1969 hoofd van de Hildegardis ULO, die in 1972 als Hildegardis IVO-MAVO is opgenomen in de RVKO. Na zijn vervroegde pensionering in 2005 heeft Harry op ontelbare plekken binnen de organisatie zijn kennis en ervaring ingezet voor de RVKO. Hij werd sindsdien regelmatig gedetacheerd als tijdelijk directeur op een RVKO-school. Zo was Harry tijdelijk directeur op de Jacobusschool, De Schakel, Dominicus, Theresiaschool en Globetrotter Katendrecht. Sinds 1974 is hij betrokken bij wat sinds 2007 het RVKO Voetbaltoernooi om de Willem Sponselee-bokaal is gaan heten. Hij heeft dit toernooi tot 2025 jaarlijks mede-georganiseerd. Daarnaast was hij jarenlang redacteur van de Koerier en herschreef hij het RVKO-jubileumboek bij het 135-jarig bestaan. Hij vertegenwoordigde de RVKO in diverse externe overleggen en organisaties, zoals het Airport-overleg en de Wijkfolderorganisatie Rotterdam. Verder coachte hij enkele nieuwe RVKO-directeuren en viel hij in als leerkracht. Al 40 jaar vervult Harry de rol van Sinterklaas, onder andere op de Provenier, de Hildegardis en Globetrotter Katendrecht.

Harry: 'Ik heb dit altijd met veel plezier gedaan. Ik zie onderwijs als een roeping en dat houdt wat mij betreft nooit op. Elk kind heeft recht op het beste onderwijs en als ik daaraan kan bijdragen, zal ik dat niet nalaten. Daarbij heb ik altijd heel veel steun vanuit de RVKO ondervonden, waar ik graag iets voor terug doe. Door mijn werk heb ik een enorm netwerk in het onderwijs opgebouwd en wat is er mooier dan dat ten dienste stellen van mijn (voormalige) werkgever, en daarmee van de kinderen.'

'Voorkomen dat een klas naar huis wordt gestuurd'

Juist in deze tijd van lerarentekorten en teruglopende basisvaardigheden is de inzet van oud-collega's essentieel, aldus Harry. 'Je kunt met je kennis en ervaring een enorm verschil maken voor een kind. Daarbij maakt het niet uit of je conciërge, leerkracht of directeur was. Soms kan het heel klein zijn, bijvoorbeeld een keertje voorleesopa of -oma zijn. En soms kun je tijdelijk iemand vervangen, waardoor een klas niet naar huis hoeft te worden gestuurd. Ik pleit er daarom voor dat de RVKO zich actiever inzet voor het betrekken van oud-werknemers. Er is een enorm potentieel aan mensen die zich verbonden voelen met het onderwijs en met name met de RVKO. Je zou kunnen denken aan een pool van oud-werknemers die hebben aangegeven te willen bijspringen. Ik meld me hierbij alvast aan.'

Waar zit die verbondenheid met de RVKO in volgens jou?

Harry: 'Ik denk dat de RVKO een goede, warme werkgever is en daar doe je graag wat extra's voor, ook omdat het altijd primair om het belang van het kind gaat. Ik zie duidelijk gedeelde waarden: verwondering, respect, verbondenheid, zorg, gerechtigheid, vertrouwen en hoop. Persoonlijk vind ik het ook gewoon leuk om nog actief te blijven. En ik kan gewoon moeilijk nee zeggen, haha! Het onderwijs is in de jaren flink veranderd, maar de sfeer bij de RVKO en vooral het centraal stellen van de kinderen is nooit veranderd. Dat vind ik belangrijk.'

Bep Coenen (82)

Officieel werkzaam bij de RVKO van 1963 tot 2008 (en daarna tot vandaag de dag)

‘Het belangrijkste in het onderwijs is goed omgaan met mensen’

‘Ik ben een echte RVKO’er’, valt Bep met de deur in huis. ‘Ik ben in 1965 begonnen als leerkracht op de Hendrik Bakkerschool, de huidige Imeldaschool. In 1980 stapte ik over naar de Albert Jozefschool (tegenwoordig de Provenier). Negen jaar later, in 1989, werd ik aangesteld als directeur van de toen net opgerichte Maasoever in Spijkenisse. In 1999 werd ik daarnaast ook directeur van de Mgr. Bekkersschool. Dat is zo gebleven tot 2008. Sindsdien ben ik tot 2022 – ik was toen 79 – ad interim directeur geweest op meer dan tien RVKO-scholen. Ik heb ook nog een paar jaar op een peutergroep gestaan op de Imeldaschool. En ik regel al zo’n 15 jaar de taaltoets voor RVKO-leerkrachten. Sinds 2022 help ik ook elke week twee dagen in Café 80 van de TMH, dat ben ik nu aan het afbouwen naar één dag. En als er een keer iets anders te doen is, dan kom ik helpen!’

‘Als de sfeer goed is, kan alles!’

Goede sfeer

Er zijn verschillende redenen waarom Bep het zo lang heeft uitgehouden bij de RVKO: ‘Het is vooral de sfeer: ik vind de RVKO een warme organisatie die veel te bieden heeft voor medewerkers. Er is hier veel aandacht voor de medewerkers, terwijl ook de kinderen echt centraal staan: dat spreekt mij als onderwijsprofessional natuurlijk aan. Door die sfeer ontstaat een gevoel van verbondenheid. Je krijgt veel hulp van collega’s en vanuit het bestuursbureau. En de RVKO steunt je ook als je persoonlijke omstandigheden daarom vragen, dat vind ik erg mooi.’

Pionieren op De Maasoever

‘Ik heb me altijd enorm ondersteund gevoeld, vooral in mijn tijd op De Maasoever. Dat was echt de leukste periode in mijn leven. We begonnen in een piepklein schooltje met vijf lokalen en 10 leerlingen, op een kale vlakte tussen de huizen in aanbouw. Het was echt pionieren en ik ging elke zaterdag naar school, wanneer mensen naar de voortgang van hun nieuwe huis kwamen kijken. Dan maakte ik een praatje met ze, om te kijken of ze hun kinderen naar onze school wilden sturen.’

Persoonlijke aanpak

‘Ik ben altijd van de persoonlijke aanpak geweest en dat bleek ook hier goed te werken. Binnen een paar jaar was onze eerste locatie te klein en uiteindelijk hadden we vier locaties en 750 leerlingen! Natuurlijk was dat een team-effort, iedereen stond altijd klaar voor elkaar en voor de school. We zorgden dat de school er altijd netjes bij stond en vooral dat we veel lol hadden samen. Als de sfeer goed is, kan alles.’

Het onderwijs is in die afgelopen 60 jaar wel veranderd, volgens Bep: ‘Het was vroeger toch schoolser, niet alles hoefde leuk en gezellig te zijn. Wij stampten gewoon tafels en leerden grammatica en hoofdrekenen. Tegenwoordig is dat anders en dat zie je helaas wel terug in het teruggelopen niveau van de basisvaardigheden. Maar bij de RVKO zelf is niet veel veranderd. De organisatie is groter geworden, maar toch heel persoonlijk gebleven. Ik denk zelfs dat de omvang nog meer mogelijkheden biedt voor werknemers, zowel in het professionele als in het persoonlijke vlak. Het allerbelangrijkste in het onderwijs is goed omgaan met mensen: dat heb ik altijd zelf zo gedaan en dat zie ik terug bij de RVKO. Daarom voel ik me voor altijd een echte RVKO’er.’

Herman Holleboom (79)

Officieel werkzaam bij de RVKO van 1969 tot 2012 (en daarna nog tot 2025)

‘Samen de verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs’

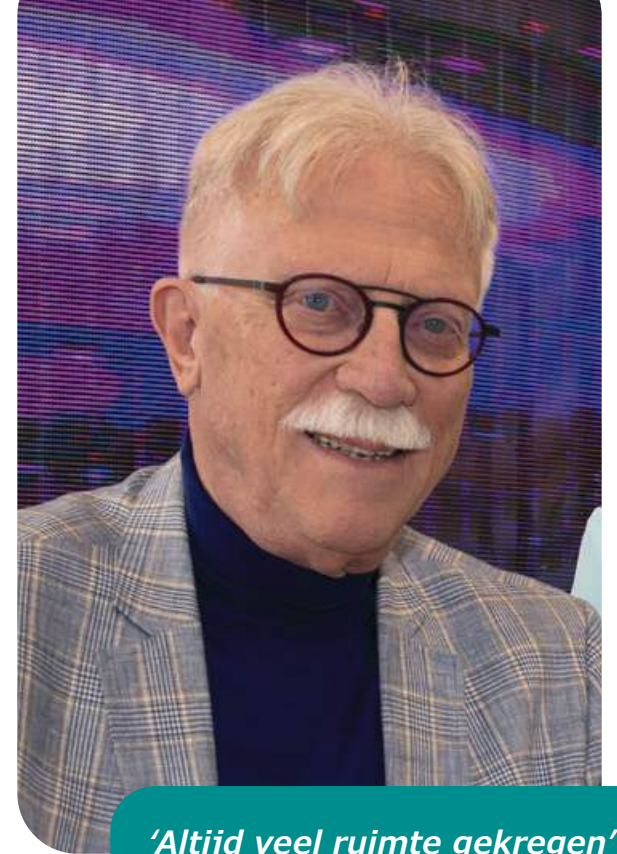
Hoe ben jij bij de RVKO terecht gekomen?

Herman: ‘In 1969 vroeg het hoofd van de Josephschool voor jongens in Charlois om bij hem als onderwijzer te komen werken. Die school fuseerde in dat jaar met de naastgelegen meisjesschool St. Elisabeth. In augustus 1973 werd ik benoemd tot hoofd van de St. Elisabethschool. Ik was daarnaast onderwijzer van klas 6, dat was gebruikelijk in die tijd. Vergaderen deed men niet. Probeerde ik wel te regelen. Veel tegenzin. Iedere leerkracht was koning(in) in zijn/haar klas. Thee en koffie betaalde jezelf. Eind 20ste en begin 21ste eeuw kwam er meer geld beschikbaar voor de scholen en betaalde de school (het bestuur) hiervoor, en zelfs parkeergeld.’

Is er veel veranderd in het onderwijs?

Herman: ‘In 1977 benaderde het bestuur mij om hoofd van de Hildegardisschool in het Oude Noorden te worden. De school werd ondersteund door het Project OSM, Onderwijs Sociaal Milieu, van de gemeente en enkele besturen. De hoofden van die scholen werden ambulant en we kregen heel veel ondersteuning vanuit de schoolbegeleiders van OSM. Met hen ontwikkelde de school nieuwe methodes en werd het management van de school getraind voor een nieuwe rol. OSM was haar tijd ver vooruit. De hoofden gingen de klassen in en zorgden voor een verhoogde onderwijskwaliteit met het personeel. Toen heb ik zoveel geleerd.’

‘De leraren waren verantwoordelijk voor alle kinderen van de school. We werden erg goed in het omgaan met kinderen die het moeilijk hadden. Ondertussen veranderde

‘Altijd veel ruimte gekregen’

de schoolbevolking. Nadat veel Surinaamse kinderen op school kwamen, namen sommige ouders, vooral de middenstanders, hun kinderen van school. Daarna vond de gezinshereniging plaats van Marokkaanse, Turkse en Kaapverdiaanse gezinnen. De kinderen woonden in de wijk en de school stond open voor hen. De school werd geleidelijk een levend onderdeel van de wijk, met aandacht voor ouders, buurt- en clubhuizen en andere scholen. In 2000 werd ik ook directeur van de Augustinusschool in het Oude Westen.’

Hoe ontwikkelde de RVKO zich door de jaren?

Herman: ‘De RVKO kende een hoofdenadviescommissie: een groep schoolhoofden, die het bestuur adviseerde. Ik werd daarin gevraagd. Later werd dat de kerngroep. Ik heb er 23 jaar deel van uitgemaakt. In begin van mijn loopbaan ervoer ik de bestuursleden als regenten. Vriendelijk, maar star. Alles van bovenaf bepalend. Zeker door de inzet van verschillende hoofden is die houding veranderd en langzaam maar zeker veel democratischer geworden. Door mijn zeer goede samenwerking met hoofden van openbare en christelijke scholen was ik bekend met hun bestuurs situatie. Ik kan zeggen dat de RVKO op het gebied van inspraak en participatie haar tijd toen ver vooruit was.’

Herman vervolgt: 'De begeleidingsdiensten werden door de gemeente en het rijk ondersteund om de Rotterdamse scholen te begeleiden. Daarin is de laatste twintig jaar een grote verandering gekomen. De besturen en dus hun scholen waren 'verplicht' van die diensten gebruik te maken. Zelf heb ik dat als zeer prettig ervaren. De RVKO heeft langzaam maar zeker die taken laten uitvoeren door eigen mensen. Het resulteerde in een stichting (voorheen vereniging) die op alle gebieden – inhoudelijk, financieel, bouwkundig en personeel – zelf acteert.'

Waarom ben jij zo lang bij de RVKO gebleven?
Herman: 'De RVKO heeft mij veel ruimte gegeven om mij te ontwikkelen. In 2012 'moest' ik met pensioen. Vervolgens heb ik als interim manager vanaf augustus 2012 tot 1 januari 2025 op veel scholen gewerkt. Feitelijk heb ik vanaf augustus 1969 tot 1 januari 2025 bij de RVKO gewerkt, toch zo'n 55,5 jaar. En met plezier. De ontwikkeling in de organisatie vind ik boeiend en ik heb veel respect voor de mensen die er werken. Met veel mensen heb ik een heel fijne band. Ook heb ik veel spannende, boeiende en prettige herinneringen aan mijn tijd bij de RVKO. Bovendien, niet onbelangrijk, de RVKO gaat echt voor de kinderen.'

Voor jou gelezen!

Noëlle Engels (leerkracht op de Theresiaschool in Rotterdam-Zuid) bespreekt in elke editie van de Koerier een aantal kinderboeken.

Een verhaal is niet compleet zonder een beetje spanning tussen de hoofdpersonen. Bij boeken voor young adults en volwassenen houden veel mensen van 'enemies to lovers'. In jeugdboeken ontstaan de mooiste vriendschappen soms ook pas ná flink wat vijandigheid, onbegrip en misverstanden. Denk aan Sophie en de GVR, of Obbe en Darja uit Oerbloed, het reisgenootschap uit De Zeven Sleutels, Torre en zo'n beetje iedereen om hem heen, Zwaan en Bonk, Puca en Rover, enzovoorts enzovoorts*.

Maar wat een mooie vriendschappen en inzichten ontstaan er, als ze elkaar proberen te begrijpen en echt naar elkaar luisteren. Hoeveel mooier wordt de wereld niet voor De rode prinses, De boze heks, De wilde robot en Struikmeisje** als ze gaan snappen hoe ze vrienden kunnen maken. Soms zou je willen dat de echte wereld meer was zoals een boek. Laten we daar samen ons steentje aan bijdragen!

* respectievelijk van: Roald Dahl, Rob Koops, Tom Rijpert, Annekarijn Overduin, Tiny Fisscher, Mariska Overman

** respectievelijk van Paul Biegel, Hanna Kraan, Peter Brown en Tineke Honingh

Het luciferkasteel

Auteur: Keir Graff
Uitgever: Van Holkema & Warendorf

Soms staat een boek al een hele tijd op je lijstje, maar zijn er de hele tijd andere boeken die je eerst leest. Dit boek uit 2017 kwam ik gelukkig weer tegen! Brian moet tijdens de zomervakantie logeren bij zijn oom en tante. Helaas wil zijn oom zijn nieuwe educatieve schoolprogramma uitproberen, dus zit Brian alsnog de hele dag in de les. Bovendien zijn oom en tante nogal saai en bezorgd, en zijn nichtje ziet hem liever gaan dan komen. Als ze verdwalen in een bos waar ze eigenlijk niet mogen komen, leren ze elkaar noodgedwongen beter kennen. Een serieus grappig boek, heel geschikt om voor te lezen (vanaf eind groep 5)!

Mondi

Auteur: Milouska Meulens
Illustrator: Hedy Tjin
Uitgever: Volt

Milouska Meulens is journaliste en tv-presentator, maar legt zich de laatste jaren meer toe op het schrijven van (jeugd)boeken. Ze is één van een gelukkig groeiend aantal schrijvers dat zorgt voor meer diversiteit in jeugdboeken. Ze gebruikt verhalen van over de hele wereld in haar eerdere boek 'Er was ook eens...' Haar nieuwe boek Mondi speelt zich af op Curaçao. In Mondi komen vier broers in aanraking met een bruado, een soort heks, die de ziel van één van hen steelt. De relatie tussen de broers wordt fijn beschreven. Het verhaal is spannend, maar nooit té! Het einde lijkt te suggereren dat er een tweede deel aankomt.

Urban-bustour

Op maandag 22 september hebben alle derdejaars voltijdstudenten en compacte tweedejaarsstudenten van de Thomas More Hogeschool (TMH) deelgenomen aan de Urban-bustour, onderdeel van het project Superdiversiteit. Binnen dit project krijgen studenten onderwijs over onder andere pedagogiek, taal en levensbeschouwelijke stromingen.

Het doel van de bustour is om de opgedane kennis in de praktijk te koppelen en uit te breiden, door kennismaking met reguliere superdiverse scholen, SBO-scholen en scholen met een ander onderwijsconcept.

Superdiversiteit in de praktijk

Na een plenaire opening in de TMH-aula vertrokken de studenten in vijf bussen, elk naar twee scholen. Daar werden zij hartelijk ontvangen met een programma dat een beeld gaf van de manier waarop superdiversiteit in de praktijk vorm krijgt. De studenten kregen antwoord op de kijkvragen die zij tijdens de colleges hadden opgesteld en die vooraf ook met de scholen waren gedeeld.

'Het maakt niet uit waar je vandaan komt of hoeveel kennis je hebt, iedereen verdient hetzelfde.'

Onverwachte inzichten

Tijdens de bezoeken werden de studenten rondgeleid door leerlingen, voerden zij gesprekken met directie en ouders, en kregen zij de gelegenheid om in de groepen mee te kijken. Ook was er ruimte voor eigen vragen. De opgedane inzichten nemen de studenten mee naar hun verdere opleiding én hun toekomstige loopbaan. Mooi was ook dat sommige studenten onverwachte nieuwe inzichten opdeden. Zo zei een student bij het bezoek aan een Montessorischool: 'Hier wil ik wel stagelopen, wat ik eigenlijk niet had verwacht. Maar het sluit helemaal aan bij mijn visie.'

We willen alle deelnemende scholen bedanken voor hun warme ontvangst en inzet. Dankzij jullie is de bustour ook dit jaar weer een succes geworden.

De bovenschools opleiders

'Superdiversiteit is voor mij dat iedereen gelijke kansen krijgt en kan benutten.'

Hoe was je dag?

In deze rubriek vragen we een collega hoe zijn of haar dag is geweest. Op woensdag 2 september spraken wij Marijke Verhagen, adjunct-directeur op de Willibrordschool in Rotterdam-Centrum. Tekst: Philip Reedijk.

05:45 Wakker en op pad

De wekker gaat vroeg bij ons, dan even wandelen met of zonder hond, ontbijten en in de auto (soms op de fiets), vanuit Barendrecht naar Rotterdam.

07:30 Rondje langs de groepen

Op school werk ik eerst wat mails weg: ik krijg per dag zo'n 30 mails waar ik iets mee moet, plus nog een heleboel andere. Daarna maak ik met een kop koffie in m'n hand een rondje langs de groepen, even inchecken.

08:15 Bij het hek

Samen met onze directeur Andrea Moret en brug-functionaris Ornella Croes sta ik elke ochtend bij het hek om ouders en kinderen te verwelkomen en een informeel praatje te maken. Het is soms wat chaotisch op straat, er komen iedere dag bij elkaar zo'n 700 leerlingen naar deze locatie, van ons en van de Jan Prinschool, waarmee wij dit pand delen. Veel kinderen worden met de auto gebracht, waardoor we soms ouders moeten aanspreken of een onenigheid moeten oplossen.

'Je weet nooit hoe je dag precies zal lopen'

08:30 Aan de slag

Ik weet nooit helemaal precies hoe mijn dagen zullen verlopen: er staat veel gepland maar er gebeurt ook veel spontaan. Mijn ochtenden vullen zich meestal met e-mails beantwoorden, interne en externe overleggen en bezoeken aan de groepen. Gisteren hadden we een bordsessie met onze IB'ers, vandaag is onze maandelijkse afstemming met de collega's van de Jan Prins: even een uurtje de gezamenlijke dingen doorlopen. Ook met de twee peuteropvang c.q. BSO's in ons gebouw hebben we elke 6 weken zo'n overleg. Daarna is er nog tijd voor een flietsbezoek aan een groep waar de leerkracht ons vroeg even mee te komen kijken. We geven meteen feedback aan de leerkracht.

11:00 Altijd wat te doen

Onze school staat in het centrum, vlak naast de Markthal, dus het is hier altijd druk en dynamisch. Naast de school is de ingang van een parkeergarage en er is veel reuring van de bouwlocaties om ons heen. Er loopt ook wel eens iemand de school in die – letterlijk of figuurlijk – de weg kwijt is. Vandaag staat er opeens een leerling voor mijn deur uit groep 3, die niet lekker in zijn vel zit, even een kletspraatje of samen ademen helpt dan vaak. Daarna is het tijd voor het Teams-overleg met de directeuren van onze leercirkel over een aankomende gezamenlijke studiedag, en werk ik nog wat e-mail weg. De urgente dingen pakken Andrea en ik meteen op, de rest doe ik vanmiddag.

11:30 Pauzebeurt en lunch

Een heel fijn moment vind ik de pauze. Ik ga dan meestal naar de kleuters, waar ik op het plein aanwezig ben. Heerlijk om weer even de kinderen te zien in een andere rol dan 'adjunct', dan ben ik weer even juf. En je kunt meteen een praatje maken met collega's, altijd waardevol! Ik eet hier ook even mijn boterham. Daarna loop ik een rondje door de stad, een kopje koffie halen bij mijn favoriete tentje.

12:30 Boekhouding

Een aantal zaken doen Andrea en ik altijd samen, zoals ontwikkelgesprekken met onze teamleden. Andere directietaken hebben we een beetje verdeeld. Zo doe ik alle financiën, dat kost me zo'n 3 uur per week. Vandaag verwerk ik de uitgaven vanuit de voorschotrekening in de administratie, zeg maar de kleine kas. Verder overleg ik even met subsidieadviseur Jacob de Jong van het bestuursbureau, over de verantwoording van de uitgaven voor basisvaardigheden voor een subsidie vanuit NROB 24-25.

13:00 Directieoverleg

Andrea en ik zien elkaar drie dagen per week en hebben een aantal vaste overleggen. Vandaag bespreken we eerst de lopende zaken via een bordsessie. Daarna bereiden we een komende vergadering met ons kernteam voor, later deze week.

14:30 Kinderen naar huis

Als de school uitgaat, staan we altijd in het atrium, of buiten om gedag te zeggen en om aanspreekbaar te zijn voor ouders. Ook een mooi moment om een praatje te maken met een leerkracht.

15:00 Overleg en intake

De middag gebruiken we vaak voor zaken zoals ontwikkelgesprekken of afstemming met teamleden, bijvoorbeeld over het focusthema van dat moment. Vandaag hebben we het over de implementatie van een nieuwe taalmethode. Daarna heb ik een intakegesprek met een nieuwe leerling, daarvan hebben we er in totaal zo'n zes per week. Ik maak ondertussen een rondje langs de leerkrachten, even horen hoe de dag is gegaan.

15:00 Lastig gesprek

Vandaag hebben Andrea en ik een lastig gesprek met een ouder, dat we eerst samen voorbespreken. Gelukkig gaat alles zoals gehoopt en is de kou uit de lucht. Aan het eind van de middag heb ik overdracht met mijn collega van de kleuterklas, waar ik tot de herfstvakantie een dag per week inval.

16:30 Startbijeenkomst

Het schooljaar is net begonnen en daarom is er vandaag aan het einde van de middag een startbijeenkomst voor de directieleden van alle scholen bij de Bergse Plas. We praten elkaar bij over actuele ontwikkelingen en kijken vooruit naar het komende jaar.

17:30 Einde werkdag

Ik probeer m'n werkdag altijd tegen vijven af te ronden, vandaag wordt dat wat later door de startbijeenkomst.

18:00 Weer thuis

Thuis! Even aandacht voor mijn man en onze drie kinderen. We eten en kletsen samen. Ik sport twee keer per week, loop nog even met de hond en dan is het bedtijd. Morgen weer vroeg op!

Ben jij getikt ofzo?

De Kaapverdiaanse Leandro* is dit jaar bij SBO Lucas gestart. Het is de tweede schoolweek en omdat zijn moeder nog niet zo goed Nederlands spreekt, heeft Janne (zijn juf en mijn collega van groep 3) me gevraagd om te vertalen bij het kennismakingsgesprek. Portugees is zo'n beetje mijn tweede moedertaal en ik vind het altijd fijn als ik collega's hiermee kan helpen. Ik maak ook kennis met Leandro zelf en het valt me gelijk op dat hij voortdurend met zijn ogen knippert. Hij heeft een tik. Dat zijn we wel gewend bij ons op school; hij is namelijk niet de enige...

Na een paar dagen komt Leandro vol trots mijn klas binnengelopen. Hij is vandaag 7 jaar geworden en mag trakteren. Met een grote glimlach en heftig knipperend met zijn ogen, want superspannend natuurlijk, krijg ik een traktatie van hem. De spanning (en het knipperen) neemt af wanneer ik hem een knuffel geef en mijn klas 'Happy birthday' voor hem zingt.

Wanneer Leandro weer weg is, zegt Reinaldo*: 'Hij doet echt raar met zijn ogen!' Ik reageer verbaasd: 'Vind je dat raar?' Marcos* weet wat er aan de hand is: 'Dat is gewoon een tik hoor, daar kan hij niks aan doen!' 'Precies', zeg ik, 'wat knap dat jij dat al begrijpt!'

Reinaldo blijft het maar gek vinden, dat geknipper met die ogen en dan floep ik eruit: 'Trouwens, jij hebt zelf ook een tik hoor! Alle kinderen hebben wel een tik.' Ik zie vervolgens allemaal vraagtekens in de ogen van mijn leerlingen.

'Ja', zeg ik, '...iedereen heeft wel wat! Jij hebt bijvoorbeeld peper in je reet, jij zit altijd te wiebelen op je stoel en Levi* heeft een tik in zijn nek, want zijn hoofd draait elke minuut wel een keer naar de kinderen die achter hem zitten.' Mijn leerlingen schieten in de lach en vragen dan één voor één aan mij welke tik ik denk dat zij hebben.

'Nou', vervolg ik, 'Johnny* heeft ook een tik aan zijn ogen. Die knipperen niet, maar die draaien altijd naar achteren wanneer ik zeg dat hij even op zijn beurt moet wachten en Emre* heeft een gichel-tik, want die schiet altijd in de lach, net wanneer ik zeg dat we stil gaan werken...' Sommige kinderen gaan mij helpen en al snel kunnen we bij elk kind in de klas wel een rare tik, of beter: een bijzondere eigenschap, vinden.

'Weten jullie wie ook een tik heeft en af en toe een beetje gek doet?' Luidkeels roepen er een paar: 'Jij meester!' 'Precies', zeg ik, '... maar welke tik heb ik dan?'

'Jij maakt elke dag flauwe grapjes', zegt er één. 'Wanneer jij zegt dat je trots bent, klop je altijd met je hand op je borst', krijg ik terug van een ander. 'Jij bent echt raar meester, want toen we buiten gingen spelen, zei je trek eens aan mijn vinger en toen liet je een scheet.'

Gelukkig kunnen we er met elkaar hard om lachen! 'Het is toch leuk dat iedereen wel iets raars heeft of een beetje gek is?' Reinaldo geeft zelf het antwoord: 'Ja, meester, als we allemaal normaal waren, zou het echt heel saai worden!'

Oké, nu weer tijd om even 'normaal' aan het werk te gaan, voordat ik 'getikt' wordt van al die gappies in mijn klas...

Gerard Wagemakers,
leerkracht, SBO Lucas.

* Om privacyredenen
worden niet de echte
namen van de
kinderen gebruikt.

Column Identiteit

De kracht van verschillen

Liesbeth Stalmeier, beleidsmedewerker identiteit

Op de Thomas More Hogeschool wordt het vak Geestelijke Stromingen gegeven. De studenten ontdekken hoe zij hun leerlingen op een speelse, onderzoekende manier kunnen laten kennismaken met de verschillende levensbeschouwingen die er in Nederland zijn. Zo wordt voldaan aan kerndoel 38, dat over diversiteit gaat. Elke school is verplicht hieraan aandacht te geven. Dat is niet zo vanzelfsprekend als het lijkt, vooral niet in deze tijd. Zeker sinds 7 oktober 2023 kan het onderwerp 'geloof' voor spanningen zorgen. We merken dat het verzoek van studenten om tijdens de stage een les Geestelijke Stromingen te mogen geven, soms aarzelingen oproept bij de directeur of de werkplekbegeleider. Zelf komen de studenten tijdens het college ook met vragen: 'Er zijn steeds minder mensen die gelovig zijn. Waarom zou je het erover hebben?'

De dialoog verbindt

In **verbinding**
vanuit **dialogoog**

Eén van de studenten die dit opmerkte, gaf vervolgens een voorbeeld dat er juist voor pleitte om het er wél over te hebben. Zij vertelde dat een meisje in haar stageklas tegen de maatschappelijk werker had gezegd: 'Ik ben eigenlijk moslim, maar ik doe net alsof ik christen ben, want dat zijn ze hier allemaal.' Nu zijn er in onze scholen nauwelijks klassen waarin iedereen christen is, maar daar gaat het niet om. Zij beleefde het zo. Deze uitspraak leidde tot een gesprek, waarin één van de belangrijkste vragen was of deze leerling zichzelf kon zijn. Was er genoeg veiligheid voor haar om te kunnen laten zien wie zij is? Een levensbeschouwing, cultuur of traditie die je van huis uit meekrijgt, neemt een belangrijke plaats in, in het leven van een kind. Als je het gevoel hebt dat je je achtergrond beter kunt inslikken, slik je een stukje van jezelf in.

Een andere wezenlijke vraag is of het gesprek over de verschillende achtergronden verdeling zaait of juist verbindt. Een voorwaarde is dat het een dialoog is en geen discussie waarin mensen elkaar willen overtuigen. Bij een dialoog luisteren mensen naar elkaar en mogen de verschillen er zijn. Vaak is de neiging om vooral de overeenkomsten te zoeken als het over diversiteit gaat, maar de verschillen zijn evenzeer van waarde. Je hoeft ze niet weg te poetsen, zij geven juist kleur.

Aan het einde van de colleges Geestelijke Stromingen hoor ik van studenten dat het voor hen een ontdekking is dat de dialoog over de verschillende achtergronden laagdrempelig en klein kan zijn. Het wordt onderdeel van de belangstelling die je toch al hebt voor de leerlingen in je groep. Het is een kleine moeite met een groot effect. De leerlingen voelen zich gezien en de onderlinge verbondenheid in de groep wordt sterker, omdat ze elkaar beter leren kennen. Ook de relatie tussen leerkracht en leerlingen kan erdoor worden verdiept. De dialoog verbindt!

Ontwikkeldgroep Taal, Rekenen en Burgerschap

Gezamenlijke zoektocht naar kwaliteitsimpuls

In de serie over de verschillende ontwikkelgroepen dit keer aandacht voor de basisvaardigheden. De inspectie vraagt scholen via de standaard Basisvaardigheden (OP0) om een doelgericht en samenhangend curriculum voor Nederlandse taal, rekenen-wiskunde en burgerschap. Binnen de RVKO werken drie ontwikkelgroepen aan een concrete aanpak van dit thema: Taal, Rekenen en Burgerschap. *Tekst: Philip Reedijk.*

Vaardigheden op het gebied van taal, rekenen en burgerschap zijn nodig om mee te kunnen doen in onze maatschappij. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de beheersing van deze basisvaardigheden door leerlingen lang niet altijd voldoende is. Binnen de RVKO is in het Strategisch Verhaal 2024-2028 vastgelegd dat de verbetering van de drie basisvaardigheden een speerpunt is, met extra focus op rekenen.

Scholen moeten aan de Onderwijsinspectie kunnen aantonen dat ze bewuste keuzes maken in het aanbod, dat het curriculum aansluit bij de leerlingenpopulatie en dat dit ook in de praktijk terug te zien is. Vanaf schooljaar 2025-2026 is OP0 basisvaardigheden een kernstandaard binnen het onderzoekskader. Bij de RVKO is elke schooldirectie verantwoordelijk om de kwaliteit van de basisvaardigheden in orde te hebben. Team Onderwijskwaliteit (TOK), van de afdeling Onderwijs en Identiteit, monitort deze kwaliteit en ondersteunt en adviseert scholen waar nodig.

Save the date

10 december 2025, bijeenkomst basisvaardigheden: info volgt via de RVKO Nieuwsbrief

Drie ontwikkelgroepen

In september 2024 zijn op het gebied van de basisvaardigheden drie ontwikkelgroepen gestart. Elke groep bestaat uit ongeveer zes enthousiaste leerkrachten, IB'ers en directieleden van scholen, en twee vertegenwoordigers van TOK als procesbegeleiders. In het kader van de verbetercultuur heeft Evelyne Derks alle ontwikkelgroepen op weg geholpen met het verwoorden van hun verwachtingen en opstellen van ambitie en aanpak. Op 10 december 2025 vindt een bijeenkomst basisvaardigheden plaats, waarin de laatste stand van zaken zal worden gedeeld met de scholen.

Team Onderwijskwaliteit (TOK).

V.l.n.r.: Anne Dijkhuizen (Imeldaschool), Carla Kor-Matze (TOK), Jelle Noorlander (Minister Marga Klompé), Chantal Geers (De Vijfster), Margreet White-Boudeling (Hildegardisschool), Mariska van Dijk (De Wingerd), Nicky Houweling (TOK) en Joyce Zwarts-Marreeve (De Bavokring).

Ontwikkeldgroep **Rekenen**

Nicky Houweling van TOK is betrokken bij de ontwikkelgroep Rekenen; waar staat deze groep momenteel?

Nicky: 'Deze groep is begonnen met het formuleren van een ambitie: 'Alle kinderen binnen de RVKO profiteren van goed rekenonderwijs, passend bij de leerlingpopulatie, de potentie van de kinderen en de visie van de school, om zo de resultaten van het reken-wiskundeonderwijs binnen de RVKO te verhogen, op 1F- en 1S-niveau'. De ontwikkelgroep vergaart kennis, volgt trends en ontwikkelingen, wil data-onderzoek en expertise uitbreiden en ondersteuning bieden.'

'Het gaat ons om inspireren, informeren, verdiepen, verbinden en samenwerken. Met als doel: concrete handvatten, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en good practices, die een fundament kunnen vormen voor de scholen. De ontwikkelgroep ziet in de toekomst ook mogelijkheden om te helpen in de scholen, bijvoorbeeld door gericht advies, assistentie bij het opstellen van de eigen visie en het ondersteunen van de rekencoördinator gericht op kennisdeling binnen de scholen.'

Inmiddels heeft de groep een presentatie aan het College van Bestuur gegeven, met een theoretische onderbouwing en een voorstel voor de komende vier jaar.

'Inspireren, informeren, verdiepen, verbinden en samenwerken'

V.l.n.r.: Lisette Tobé (TOK), Ilona Linnenbank (Paus Johannes), Martijn Redegeld (TOK), Judith van der Meijde (De Akkers), Gerdien Gelderblom (Park16Hoven), Joyce Knetemann (De Wingerd Beethovenlaan) en Floor Fransen (Bavokring).

Ontwikkelgroep **Taal**

Lisette Tobé (TOK): 'Omdat taal een enorm breed onderwerp is, heeft deze ontwikkelgroep eerst een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste speerpunten. Dit onderzoek leidde tot een focus op leesplezier en leesmotivatie, als belangrijk fundament voor taalonderwijs. Via een enquête onder de IB'ers is een overzicht opgesteld van wat er op dit gebied al bestaat en gebruikt wordt binnen de RVKO – en breder in Rotterdam. Na analyse van het onderzoek en verzamelde data zijn enkele aanbevelingen opgesteld die de komende tijd gedeeld zullen gaan worden. We hebben echt de wens om de scholen concreet te helpen met praktische oplossingen, die recht doen aan hun specifieke situatie en hen helpen het kind centraal te stellen. Want elk kind heeft uiteraard recht op het beste onderwijs, daar doen we dit allemaal voor.'

De ontwikkelgroep wil een overzicht maken van alle lees- en taalcoördinatoren binnen de RVKO om hen met elkaar in verbinding te kunnen brengen en zo kennis te delen. Welke vorm dit exact moet krijgen, is nog onderwerp van gesprek. Hierbij zijn de behoeften van de scholen leidend. In gezamenlijkheid met andere werkgroepen wordt ook gewerkt aan een visie op meertaligheid binnen de RVKO. Verder komt er medio 2026 een inspiratiemiddag voor iedereen die met taal bezig is in de midden- en bovenbouw.

'Je doet dit natuurlijk voor het kind'

'Burgerschapsonderwijs is sterk afhankelijk van de populatie'

V.l.n.r.: Carla Kor-Matze (TOK), Resca van Dijk (Agnes), Sanne Boogaard (Imeldaschool), Saskia Odijk (Emmaus), Lineke de Jong (Hildegardis), Mignon de Veer (Dr. Schaepmanschool), Lizette Hutten (De Wingerd) en Lisette Tobé (TOK).

Ontwikkelgroep **Burgerschap**

Vanuit het strategisch beleidsplan streeft de RVKO er naar de kinderen te leren om belangen af te wegen, keuzes te maken en een eigen weg te gaan met als doel dat ze voor zichzelf én voor anderen kunnen en willen zorgen en een zinvolle bijdrage leveren aan de maatschappij.

Carla Kor-Matze (TOK): 'Binnen de RVKO-scholen zien we grote verschillen in de achtergrond en levensvisie van medewerkers, ouders en leerlingen. We werken vanuit verbondenheid met ruimte voor deze verschillen. Onze groep wil zorgen voor een vertaling van de relevante wet- en regelgeving, zodat elke school zijn eigen plan kan vormgeven (passend bij de eigenheid en populatie van de school) en het burgerschapsonderwijs hierdoor levend en zichtbaar wordt in de dagelijkse praktijk. Bij burgerschap draait het echt om maatwerk per school: elke populatie brengt zijn eigen uitdagingen met zich mee. De input van de leerkracht is bij dit thema daarom van groot belang.'

In de onderzoeksfase zijn drie thema's gekozen: monitoring, afstemming op de leerlingpopulatie en 'schurende gesprekken'. Vooral monitoring is een heet hangijzer vanuit de wettelijke opdracht: hoe moet je dat inrichten? Carla: 'Onze groep heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van formatief en summatief evalueren en naar de afstemming op de leerlingpopulatie. De uitkomsten hiervan worden in de eerste helft van 2025-2026 vertaald naar aanbevelingen voor de scholen. Het thema 'schurende gesprekken' is in overleg met de ontwikkelgroep Identiteit aan hen overgelaten, maar wij zorgen wel voor verbinding op dit gebied.'

Ze vervolgt: 'De volgende stappen en te ontwikkelen producten van deze ontwikkelgroep zijn nog afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en ervaringen van de scholen. Deze groep houdt alle relevante ontwikkelingen scherp in het oog, zoals welke kerndoelen er worden gesteld en wat er de eisen aan de monitoring zullen zijn. Op 10 december wordt de laatste stand van zaken gedeeld met de scholen op de aftrapbijeenkomst voor basisvaardigheden.'

Wie doet wat op het bestuursbureau?

De afgelopen anderhalf jaar hebben we in elke editie van de Koerier een specifieke stafafdeling van het RVKO-bestuursbureau belicht. Als afsluiting van deze serie zetten we nog even de belangrijkste taken en contactmogelijkheden op een rij.

Tekst: Philip Reedijk

Stafgroep Onderwijs en Identiteit

De stafgroep Onderwijs en Identiteit (O&I) is verdeeld over verschillende teams. De afdeling O&I houdt zich bezig met de inhoudelijke kant van het onderwijs en de kwaliteitszorg, en legt verantwoording aan interne en externe belanghebbenden, zoals de Inspectie van het Onderwijs, Raad van Toezicht, medewerkers, ouders en leerlingen. Stafmanager: Mirjam Vreugdenhil.

Team Onderwijskwaliteit (TOK)

De medewerkers van Team Onderwijskwaliteit monitoren de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Meer info: onderwijskwaliteit@rvko.nl

Team Jonge Kind (TJK)

Team Jonge Kind (TJK) draagt zorg voor de kwaliteit van de kinderopvang voor 0- tot 4-jarigen op de SKPR-locaties én van het onderwijs voor de kinderen in de kleuterleeftijd (4- tot 7-jarigen). Meer info: jongekind@rvko.nl

Verbetercultuur

Binnen het aandachtsgebied SKA van de Inspectie van het Onderwijs valt het onderwerp 'verbetercultuur', waar Evelyne Derks zich exclusief mee bezig houdt. Meer info: evelyne.derks@rvko.nl

Armoede

De impact van armoede op (school)ontwikkeling is groot, zowel voor het kind als voor het gezin. Jeanne van Berkel is dé specialist op dit gebied en beschikt over een uitgebreid netwerk. Meer info:

jeanne.vanberkel@rvko.nl

Leer- en veerkracht

Bernadette Lensen heeft veel kennis, ervaring en een groot netwerk op het gebied van welbevinden en veerkracht op school. Meer info:

bernadette.lensen@rvko.nl

Onderwijs & zorg (O&Z)

Lisette Tobé houdt zich bezig met zorg en ondersteuning: het schoolmaatschappelijk werk (SMW), de schoolzorgteams (SZT) en huiselijk geweld en kindermishandeling. Meer info: lisette.tobe@rvko.nl

Identiteit

O&I-medewerker Liesbeth Stalmeier is verantwoordelijk voor het bewaken en uitdragen van de identiteit van de RVKO. Meer info: identiteit@rvko.nl

Stafafdeling ICT en IBP

De stafafdeling ICT & IBP bestaat uit drie teams, waarvan de Servicedesk voor veel RVKO-medewerkers het bekendste zal zijn, als eerste aanspreekpunt voor alle vragen die te maken hebben met ICT en automatisering. Daarnaast zijn er de teams Innovatie & ICT, en Informatiebeveiliging en Privacy (IBP). Stafmanager: Jeffrey Winston

Servicedesk

De vier collega's van de Servicedesk zijn de eerste-lijnshulpverleners op ICT-gebied voor de scholen. De belangrijkste ingang is het Selfserviceportal van TOPdesk, waar je antwoorden kunt vinden op de meest gestelde vragen en oplossingen meest voorkomende problemen. Ook kun je hier via verschillende digitale formulieren meldingen doen van problemen, waarna de Servicedesk gericht in actie kan komen.

Op de TOPdesk Selfserviceportal (topdesk.rvko.nl) log je in met je RVKO-account in de selfservicepagina. Je kunt dan via vijf tegels kiezen waar je vraag mee te maken heeft: Werkplek, Applicatie, Netwerk & toegang, Security & privacy, Datalek. Onder de zesde tegel, 'Mijn meldingen', vind je de status van eventuele eerdere vragen.

Voor problemen die echt niet kunnen wachten, zoals niet kunnen inloggen, kun je ook mailen naar servicedesk@rvko.nl of bellen naar 010 – 790 11 47. De Servicedesk is op werkdagen geopend van 8:00 tot 17:30u en is bedoeld voor iedereen die een e-mailadres van de RVKO of van een aangesloten school heeft.

Innovatie & ICT

Het team Innovatie & ICT voert regie over projecten, onderhoudt contacten met derde partijen en houdt zich bezig met het formuleren en uitvoeren van ICT-beleid. Ook vormt dit team de verbinding met het onderwijs en is het de linking pin met de andere teams van de stafafdeling. Een belangrijk onderdeel is systeem- en netwerkbeheer.

Team Informatiebeveiliging en Privacy (IBP)

Via de Selfserviceportal of via de Servicedesk kunnen RVKO-medewerkers melding doen over mogelijke datalekken. Collega's kunnen bij IBP ook terecht voor assistentie bij privacy-vraagstukken. Het team kan helpen met tips, trucs en tools voor het veilig omgaan met gegevens van medewerkers of leerlingen.

Stafgroep Financiën

Binnen de stafgroep Financiën wordt onderscheid gemaakt in twee grote subafdelingen: de Financiële Administratie (FA) en de Personeels- en Salarisadministratie (PSA). Stafmanager: Jeroen den Hartog.

Financiële Administratie (FA)

Op de FA vindt de klassieke boekhouding plaats: het grootboek, het bijhouden van de bankrekeningen, uitvoeren van betalingen, enzovoort. De facturen komen in principe centraal per e-mail binnen op een speciaal adres: factuur@rvko.nl.

Ondersteuning scholen

De FA helpt de scholen met financiële zaken, zoals het beheer van eigen bankrekeningen voor het ontvangen van bijvoorbeeld ouderbijdragen, overblijfkosten en kleine uitgaven. FA beschikt over applicaties die de scholen kunnen gebruiken voor het innen van dit soort bijdragen. De afdeling is een vraagbaak voor de scholen voor alle vragen die er zijn op het gebied van administratie, klein en groot.

Subsidies

Jacob de Jong van de FA richt zich volledig op subsidies voor individuele scholen of voor de RVKO als geheel: welke mogelijkheden zijn er, welke subsidies vragen we aan, wat hoort daar aan verantwoording

bij, voor welke andere scholen is een bepaalde subsidie geschikt? Voor vragen of meer info: subsidie@rvko.nl.

Managementinformatie

FA onderhoudt en beheert de centrale visualisatie-app PowerBI. Hierin worden elke dag de laatste gegevens vanuit de basisadministratie van AFAS verwerkt en visueel weergegeven. Schooldirecties en bepaalde medewerkers van het bestuursbureau kunnen door in te loggen op PowerBI de gewenste rapportages inzien en opvragen.

Personeels- en Salarisadministratie (PSA)

De PSA is een grote afdeling met medewerkers die elk het eerste aanspreekpunt zijn voor een cluster van ongeveer 11 scholen. De afdeling beheert de personeelsdossiers van alle medewerkers en fungeert ook als vraagbaak op dit gebied. De antwoorden op de meest voorkomende vragen zijn te vinden op het platform AFAS InSite, dat ook toegang biedt tot het eigen personeelsdossier.

Uiteraard kunnen ook vragen gesteld worden aan een medewerker van de PSA, via psa@rvko.nl. Persoonlijke vragen die te maken hebben met diploma's, zwangerschap, ouderschapsverlof of meer of minder werken, kunnen altijd via dit adres worden aangekaart.

Stafafdeling HR en Communicatie

De stafgroep HR en Communicatie is verdeeld in een team HR en een team Communicatie. Daarnaast stuurt stafmanager Nathan Soomer een aantal collega's aan die bovenschoolse taken hebben op het terrein van HR. De stafgroep ondersteunt scholen en het MT bij de uitvoering van het personeels- en communicatiebeleid, verzorgt de personele zorg (arbeidsgezondheidszorg) en werft, selecteert en begeleidt zij-instromers.

Team HR - Subteam HR-adviseurs

Het HR-team heeft vijf HR-adviseurs, die elk verantwoordelijk zijn voor twee leercirkels plus een specifiek onderwerp/project of organisatieonderdeel, zoals TMH, WOW VO of het bestuursbureau.

Team HR - Subteam personele zorg

Twee collega's van het HR-team zijn samen met de bedrijfsartsen verantwoordelijk voor personele zorg en bedrijfsgezondheidszorg.

Zij-instromers, werving & selectie

Twee medewerkers zijn verantwoordelijk voor de organisatie en werving & selectie van het zij-instroomtraject voor de hbo-zij-instromers: het Zij-instroom-in-beroep-traject.

Team Communicatie

Het communicatieteam bestaat uit drie collega's, die verantwoordelijk zijn voor alle in- en externe communicatie-activiteiten. Het team is bereikbaar via communicatie@rvko.nl. Specifieke vragen over en ideeën voor artikelen voor de (e-)Koerier kun je sturen naar redactie@rvko.nl.

Het Secretariaat

De vijf medewerkers van het Secretariaat zorgen voor de ondersteuning voor het College van Bestuur (CvB) en het managementteam (MT): de stafmanagers en de bovenscholse directeuren. Stafmanager en secretaris van het CvB: Jitske Wezenberg.

Voor algemene secretariële vragen kun je mailen aan hanan.azouggarh@rvko.nl.

Voor vragen met betrekking tot de bovenschoolse directieleden kun je mailen aan

veronique.hartsema@rvko.nl.

Voor vragen aan of afspraken met het CvB kun je mailen aan cindy.siemons@rvko.nl.

Bij de secretaris kun je terecht met vragen over de bestuurlijk strategische beleidsontwikkeling,

processen en juridische zaken. De secretaris ondersteunt de processen binnen zowel de RVKO, SKPR en de TMH als de LAS (leiderschapsacademie). Ook coördineert de secretaris het beheer van het Calamiteitenplan van de RVKO. Vragen voor Jitske kun je mailen aan jitske.wezenberg@rvko.nl.

Klachten kunnen worden gestuurd naar

klachtbehandeling@rvko.nl.

Voor juridische vragen wordt capaciteit ingehuurd bij koepelvereniging Verus. De externe vertrouwenspersoon is rechtstreeks bereikbaar via loketrechtsbescherming@rvko.nl.

Algemene vragen voor het secretariaat kunnen worden gestuurd naar secretariaat@rvko.nl.

Stafgroep Huisvesting

De stafafdeling Huisvesting is verantwoordelijk voor de huisvesting van de RVKO-scholen in brede zin, dus eigenlijk alles wat met de ruim 100 gebouwen in Rotterdam en omgeving te maken heeft. Stafmanager: Koen Bakkers. Alle projecten en werkzaamheden worden onder de medewerkers verdeeld, op basis van omvang, type, ruimte, kennis en affiniteit.

Directieleden van scholen, en vaak ook de conciërge, kunnen een schademelding (calamiteit) maken in de portal van Multical. Klussen tot 500 euro kunnen meteen worden uitgevoerd, boven dat bedrag is toestemming nodig van de stafmanager. Via deze portal kan men ook een verzoek indienen bij Marcel Spinhoven voor het doen van kleine herstelwerkzaamheden.

Bovenschools directeuren

Als de leidinggevendenden van de directeuren monitoren twee bovenschools directeuren – Nicole van Dijk en Myra Zweekhorst – het welzijn en het professioneel handelen van de directeuren. De functie omvat daar naast het ontwikkelen van het strategisch beleid voor de organisatie, het waarborgen van de integrale bedrijfsvoering en het behartigen van de belangen van de organisatie in de bredere omgeving.

Naast deze algemene werkzaamheden is Nicole de portefeuillehouder Identiteit: je kunt bij haar terecht voor alle vragen, ideeën en opmerkingen over het beheer en de bevordering van de identiteit en de kernwaarden van de school, via nicole.kooning@rvko.nl. Myra is portefeuillehouder Inclusief onderwijs: je kunt bij haar terecht voor alle vragen, ideeën en opmerkingen hierover, via myra.zweekhorst@rvko.nl.

College van Bestuur (CvB)

Het College van Bestuur (CvB) geeft leiding aan de gehele organisatie (RVKO/SKPR) en is eindverantwoordelijk als bevoegd gezag. Samen met Dorothee van Kammen is het CvB ook eindverantwoordelijk voor de Thomas More Hogeschool en de Leiderschapsacademie. Het CvB wordt daarbij ondersteund door het Management Team (MT), het Secretariaat en alle overige collega's van het bestuursbureau. De kerntaak van het CvB is ervoor te zorgen dat de RVKO en SKPR de koers aanhouden die is vastgelegd in het Strategisch Verhaal.

De twee bestuurders – Jakolien Kraeima en voorzitter Ton Groot Zwaartink – hebben de taken verdeeld in een aantal portefeuilles. Ton is verantwoordelijk voor Strategie, Financiën, ICT en Onderwijs en Jakolien voor Huisvesting, HR en Communicatie. Het CvB geeft leiding aan het MT, dat bestaat uit de managers van de vijf stafafdelingen, twee bovenschools directeuren en de secretaris van het CvB.

Contact met het CvB loopt altijd via het Secretariaat.

Column

Als je luistert, zeg je: 'Jij bent belangrijk!'

Haitske de Visser, leerkracht groep 6/7/8 en talentbegeleider HB, Montessorischool Capelle

Ik zit heerlijk met een vriendin in onze tuin. Zij vertelt iets, ik luister half en ondertussen pluk ik de rijpe bramen uit onze bramenstruik én ben ik in mijn hoofd al bezig met het antwoord. Plotseling valt ze stil. 'Hoor jij eigenlijk wel wat ik zeg?' Ik stond weer met beide benen op de grond. Want eerlijk? Nee, ik hoorde haar niet écht. Ik hoorde vooral mijn eigen gedachten.

Socrates wordt altijd verbonden aan de dialoog. Voor hem was een dialoog geen gezellig praatje, maar een manier om op zoek te gaan naar de waarheid. De waarheid wordt geboren in een tussengebied, de ruimte tussen twee stemmen. Dat maakt het kwetsbaar, er is geen zekerheid vooraf. Wie in dialoog treedt, moet bereid zijn te verdwalen.

Ik vind dat best lastig. Mijn reflex is snel oordelen en reageren, maar juist dat haastige zorgt ervoor dat ik de ander niet altijd echt hoor. Een dialoog vraagt om stiltes, het even parkeren van eigen meningen of ideeën. Niet omdat die onbelangrijk zijn, maar omdat een dialoog gaat om aanwezig zijn. De ander is geen toeschouwer of tegenstander, maar je medezoeker.

'Wanneer je praat, herhaal je alleen wat je al weet. Maar als je luistert, zou je iets nieuws kunnen horen' – Dalai Lama -

In onze tuin werd ik me weer bewust van mijn eigen gespreksvoering. Mijn verbale kracht en duidelijke visie kunnen mensen afschrikken en zorgen dat ze meegaan in wat ik zeg, ongeacht hun eigen mening.

Voor een dialoog moet er verbinding zijn. Echt luisteren, vragen stellen, iemand serieus nemen: de waarheid ontstaat in het gesprek. Erken je onwetendheid. Zoals Socrates zei: 'Het enige wat ik weet, is dat ik niets weet'. Laat het schuren, verwarring is de eerste stap naar inzicht. Niet 'Hoe kan ik jou overtuigen?', maar 'Wat weet jij dat ik nog niet weet?'

Het mooie is dat dit werkt op alle niveaus. Van wereldleiders die onderhandelen over vrede tot kinderen die uitleggen waarom het echt niet kan dat ze zo hard moeten werken in de klas. Binnen een team is het wel belangrijk te erkennen dat er sprake is van machtsverhoudingen, ook al beweren we liever iets anders. Iedereen heeft een andere functie binnen een team, wat zorgt voor een bepaalde hiërarchie. Dit hoeft geen probleem te zijn, wanneer we er ons bewust van zijn, en de dialoog blijven aangaan met elkaar.

De dialoog is een vorm van samenzijn, waarin de ander werkelijk verschijnt. Niet als tegenstander of publiek, maar als medezoeker. En misschien is dát wel de meest wezenlijke ervaring die we kunnen hebben: dat we onszelf pas echt leren kennen in de spiegeling van een ander.

Master Passend Meesterschap

Inclusief onderwijs met ruimte voor verschil en dialoog

Dagelijks komt een diversiteit aan kinderen in de klas samen. Leerkrachten moeten hun aandacht verdelen, zodat ieder kind zich gezien en gehoord voelt. Vaak ligt de oplossing in verbinding: niet alleen het gedrag is leidend, maar juist vanuit dialoog kijken wie hij of zij is. De Master Passend Meesterschap focust op die dialoog waarin het kind centraal staat. Het is een praktijkgerichte opleiding die onderwijsprofessionals ondersteunt in het creëren van een inclusieve leeromgeving, waarin verschillen niet als obstakels, maar als kansen voor groei worden gezien.

De kracht van dialoog

Dialoog is meer dan een gesprek. Het gaat om wederzijds luisteren, onderzoeken en samen betekenis geven. Leerlingen zijn in het onderwijs niet alleen 'ontvangers', maar actieve partners in hun leerproces. Ook ouders, collega's en

externe partijen spelen hierin een belangrijke rol. Wanneer een leerkracht met openheid en zonder oordeel in gesprek gaat, ontstaat er ruimte voor gezamenlijke oplossingen. Zo leren leerlingen verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen ontwikkeling en voelen ouders zich gezien als waardevolle partners. Door verschillen te waarderen en benutten, draag je bij aan een inclusieve schoolcultuur.

Onderzoek en dialoog

Binnen deze master speelt onderzoek een centrale rol. Er wordt vaak gewerkt met Appreciative Inquiry (waardierend onderzoeken) in combinatie met actieonderzoek. Dit gebeurt in en met de praktijk. Onderwijsprofessionals kijken samen met leerlingen, ouders en collega's wat werkt en hoe het versterkt kan worden. Een belangrijk instrument hierin is de dialoog. Het vraagt een open houding, bereidheid vooroordelen te parkeren en de kracht om niet direct naar een oplossing te grijpen. Het doel van dialoog is wederzijds begrip en van elkaar leren. Door de perspectieven van anderen werkelijk te ontvangen, ontstaat er ruimte voor nieuwe inzichten en kansen voor verandering.

Verhaal uit de praktijk

Janneke Bodegom is werkzaam voor Thomas More Academie als coördinator en docent van de Post-hbo Gedragsspecialist en verzorgt maatwerk trajecten op het gebied van inclusie, gedrag en leren. Voorheen was zij leerkracht van een trainingsklas waar kinderen onderwijs kregen als onderdeel van hun psychiatrische dagbehandeling. Ze volgde zelf de Master Passend Meesterschap. 'Ik dacht altijd dat ik het kind centraal stelde, maar nu ga ik pas écht een dialoog aan met mijn leerlingen.'

In haar trainingsklas ervoer ze dagelijks wat het betekent om samen met leerlingen te onderzoeken wat zij nodig hebben. Een jongen uit haar klas wilde bijvoorbeeld leren beter te luisteren. Door zonder vooraf opgelegd plan, maar samen met hem, zijn ouders en andere betrokkenen te onderzoeken wat 'beter luisteren' nu echt voor hém betekende, verkreeg ze mooie inzichten. Uiteindelijk leidde dat tot de inzet van een talking stick – een concreet hulpmiddel dat hem helpt met focussen. Janneke: 'De Master helpt mij om uit te gaan van wat een kind al in zich heeft en, waar mogelijk, samen te werken met de learning partners'. Ouders, broers en zussen, sportdocenten of therapeuten: ze worden allemaal gezien als deel van de leeromgeving van het kind. Zo ontstaat er een netwerk van betrokkenen dat samen werkt aan groei.

Reflectie en groei

Naast de dialoog met leerlingen en hun omgeving, vraagt goed onderwijs ook om een voortdurende dialoog met jezelf. Wie ben ik als leerkracht? Welke waarden draag ik mee? Hoe beïnvloeden die mijn handelen?

Janneke beseft hoe gemakkelijk overtuigingen veranderen in automatische patronen: 'Voor je het weet zijn de waarden die je bij je draagt ingesleten patronen geworden.' De Master Passend Meesterschap biedt ruimte deze patronen te onderzoeken en waar nodig te doorbreken. Studenten leren kritisch te kijken naar hun eigen handelen, dit te beargumenteren en te onderbouwen met theorie én praktijkervaring. Zo verschuift hun rol van intuïtief handelen naar bewust en professioneel meesterschap.

Het kind achter het gedrag

In veel klassen hebben kinderen een label: ADHD, autisme, dyslexie of een gedragsstoornis. Hoewel zulke labels soms houvast bieden, schuilt er een gevaar in: het risico dat het label het kind overneemt. Janneke: 'Het is belangrijk om altijd het kind zelf blijven zien. Het kind áchter een label.' Hiermee kaart ze een bredere uitdaging in het onderwijs aan: hoe gaan we om met neurodiversiteit?

Neurotypisch en neurodivergent

Neurotypisch verwijst naar het 'gemiddelde brein', terwijl neurodivergent juist staat voor hersenen die anders functioneren – met unieke manieren van denken, voelen en waarnemen. Deze diversiteit kan leiden tot handelingsverlegenheid bij leerkrachten, zeker wanneer een diagnose of label wordt gezien als eindpunt in plaats van vertrekpunt.

Janneke Bodegom

Onderzoek toont aan dat kinderen die zich niet verhouden tot de dominante norm vaak worden gestigmatiseerd of buitengesloten. Het kind wordt zijn of haar diagnose, waarmee de verantwoordelijkheid voor ongelijkheid naar het kind zelf verschuift. Daarmee verlies je als leerkracht de kans je handelingsrepertoire uit te breiden en werkelijk aan te sluiten bij wat het kind nodig heeft.

Door diversiteit niet te stereotyperen, maar juist te benutten, kan onderwijs een plek worden waar ongeziene talenten en mogelijkheden naar voren komen. Leerkrachten die samen met het netwerk van de leerling kijken naar sterke kanten en ondersteuningsbehoeften, creëren een omgeving waarin kinderen kunnen floreren.

Verschillen benutten als kans

Het onderwijs staat voor de uitdaging om diversiteit niet te zien als last, maar als bron van vernieuwing. Door in verbinding te blijven en de dialoog centraal te stellen, kunnen leerkrachten samen met leerlingen en hun omgeving werken aan onderwijs waarin ieder kind zich gezien en gehoord voelt. De Master Passend Meesterschap biedt hierin een krachtige basis. Niet alleen door kennis en praktische vaardigheden aan te reiken, maar vooral door leerkrachten uit te dagen zichzelf en hun onderwijs opnieuw uit te vinden.

Of, zoals Janneke het ervaart: het gaat om het écht luisteren, het samen leren, en het zien van het kind achter het gedrag. Want juist daar, in die verbinding vanuit dialoog, ligt de sleutel tot passend meesterschap.

Personalia

7 mei, **Logan**, zoon van
Iris Vonk-van der Burg,
St. Michaëlschool

26 mei, **Liam**, zoon
van Claudia van de Kolk,
De Rozenhorst

4 juni, **Lewis**, zoon
van Romana Bernardon,
Emmausschool

5 juni, **Lara**, dochter
van Mirjam van Dissel-
de Jong, De Klimophoeve

10 juni, **Niek**, zoon van
Joy Kuipers, Het Octaaf

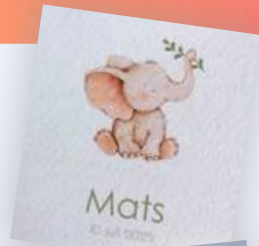
26 juni, **Flore**, dochter
van Linda van Kampen,
De Regenboog

1 juli, **Liv**, dochter van
Gabi Heukels, De Kleine
Prins Prinsenland

1 juli, **Bowie**, dochter
van Lotte Muhlenbruch,
Paus Joannesschool

10 juli, **Mats**, zoon van
Suzan van Oers,
Dr. Schaepmanschool

15 juli, **Fleur**, dochter van
Linda van Dam, De Horizon

17 juli, **Luciano**, zoon van
Kathelijne van der Linden,
Johannes-Martinusschool

20 juli, **Matheo**, zoon
van Jesper Kling, Meester
Baarsschool

21 juli, **Luuk**, zoon
van Anneloes Bakker,
St. Michaëlschool

29 juli, **Imme**, zoon van
Annebel Schreurs,
De Rozenhorst

31 juli, **Sev**, zoon van Elise
van der Stel, De Schakel

2 augustus, **Lou**, dochter van
Anouk van Baalen, De Schakel

25 augustus, **Dina**,
dochter van Chantal
Aroui-Kerpel, Globetrotter
Sterrenschool

29 augustus, **Tobias**,
zoon van Rebecca
Havermans, Mariaschool (T)

31 augustus, **Elin**, dochter
van Monica Hoogendam,
De Vijfster

1 september, **Jip**, zoon van
Roel van de Ven & Kelly van
den Bulk, Het Octaaf &
De Klinker

Benoemingen

Eveline Millenaar	Directeur Maria T	01-08-2025
Mireille Sierkstra	Directeur Maria T	01-08-2025
Nadia van Steenvelt	Adjunct-directeur Jacobusschool	01-08-2025
Nanette Rombouts	Adjunct-directeur Contrabas	01-08-2025
Paul van Strien	Adjunct-directeur Provenier	01-08-2025

Judith Stolk	Mr. van Eijck	40	1-8-2025
Esther Koot	Theresia	25	1-8-2025
Edwarda Richardson-Hassell	Globetrotter Sterrenschool	25	4-8-2025
Gülden Kement	Agnes	25	9-8-2025
Simone Koning	Willibrord	40	13-8-2025
Ilse van Iersel-van Meel	De Contrabas	40	19-8-2025
Xandra Baert-van den Berg	Fatima	40	19-8-2025
Willemina Odijk-Kleisterlee	Albert Schweitzer	25	21-8-2025
Saskia Moesredjo	Augustinus	25	21-8-2025
Diana Dellius-Timmermans	De Horizon	25	21-8-2025
Susette van Ommen	Het Octaaf	25	21-8-2025
Anita Oosting-Reijnierse	Jozef	25	21-8-2025
Stieneke Meertens	Emmaus	40	26-8-2025
Marlène van Overbeek	Laurens Lyceum	40	13-9-2025
Monique van Eijdsen-van 't Wout	Willibrord	40	15-9-2025
Martin van Haren	De Rozenhorst	25	1-10-2025
Bianca Dolman-Deege	Albert Schweitzer	25	2-10-2025
Yvonne Verhagen-Kershof	De Vliedberg	50	3-10-2025
Nathalie van het Hoofd	SBO Johannes Martinus	25	16-10-2025
Christine Kraan	De Regenboog Rotterdam	25	23-10-2025

Jubilarissen

COLOFON

De Koerier is een periodieke uitgave van de Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO), bestemd voor de eigen medewerkers en andere geïnteresseerden. (Delen van) artikelen mogen worden overgenomen na toestemming van het Redactieteam. Ondanks de zorg en aandacht die wij besteden aan de samenstelling van dit blad, kan de RVKO niet instaan voor de volledigheid, juistheid of voortdurende actualiteit van de gegevens en de inhoud ervan.

Redactie: RVKO Redactieteam

Eindredactie: Philip Reedijk,
Maas Communicatie

Hoofdredacteur: Merel van der Sluis, RVKO

Fotografie: Tom Pilzecker, Jacolien Rog,
Rhalda Jansen

Vormgeving: Thijs van Rees

Kopij aanleveren: redactie@rvko.nl

RVKO

RVKO in beeld

Iedereen leert op zijn of haar eigen manier

Tijdens de Urban-bustour maakten TMH-studenten kennis met verschillende RVKO-scholen in de stad: reguliere superdiverse scholen, SBO-scholen en scholen met een ander onderwijsconcept. Met als doel: de studenten een beeld geven van de manier waarop superdiversiteit in de praktijk vorm krijgt. Want, zoals één van de deelnemers het samenvatte: 'Iedereen leert op zijn eigen tempo en manier. Het maakt niet uit wat je achtergrond is, iedereen is gelijk'.